

הוא עבד בבנק 19 שעות ביום ★ חצי שעה ניהל את הבנק
19 שעות את המדינה ★ והיום הוא עדיין עובד על קו תל-
אביב ניו יורק, ולמרות הודעותיו, הוא ממשיך בפעילותו ביו"אס"א"

אארליך צד זיגל

ולשם פתיחה גם מה שכתב השבוע עיתונאי על שרשי הפרשה:
"הניצב בצמרת משתבר מכוחו והצלחתו, עד שאין הכוח עצמו מספק אותו
עוד. הוא מאבד את היכולת להבדיל בינו לבין המיפועל שהוא עומד בראשו, חש
שהמיפועל חייב לו את שישגו ומחפשו, בנוסף לכוח, גם מיצוי חומרי יותר.
הוא חש שמיצוי כזה מגיע לו בזכות מה שהשקיע, ואם אינו מקבל אותו דרך
השכר, שהוא, בסופו של דבר, מוגבל, הוא מחפש אותו בדרכים לא כשרות.
שיכרוך הגבהים גורם לאובדן כושר השיפוט."

בחמשת הפרקים הראשונים — ועדת חקירה חשאית, איך קצו המניות,
העוקץ, עסקות סיבוביות ושוד כספי הפועלים — חשף העולם הזה את פרשת
לוינסון.
כדי להקל על הקורא ולסייע בידיו להתמצא בפרשה ובהשלכותיה, מביא
העולם הזה בעמודים הבאים את חלקי הראשון של מדריך שימושי לפרשה:
אישים, כתובות, תאריכים, מושגים, מטבעות-לשון ומילות-מפתח, לפי סדר
האלפבית.

המילים "זמנית לא ניתן להשגה",
ניסוח אלגנטי לעובדה כי התיק נלקח
לחקירה.
זה, בדרך כלל, השלב הראשון
בפרשות מעין זאת. לאחר מכן באה
הודעה על הכוונה לחקור (כדי להזהיר
בעלי עניין או רוכשי מניות
פוטנציאליים) ולבסוף באה חקירה
גלויה.

בשלב מסוים ניסה לוינסון,
בהסברים מפוקפקים שכך יש לעשות
לפי דרישת הבורסה האמריקאית, מצד
אחד, וכדי למשוך כביכול משקיעים
נוספים, מצד שני — להוציא את
השליטה על אמפ"ל מידו בנק-
הפועלים. רק התערבות תקיפה של
המפקחת על הבנקים, גליה מאור, על
סמך מיכתב אנונימי שהגיע לידה
(ראה מיסגרת גליה יקירתי!) —
מנעה את המזימה.

אלפיס לוכסמבורג

חברת-בת של הבנק פיר גמייך-
וירטשפט לוכסמבורג, שאלה העביר
בנק זה חבילה נכבדה ממניותיו
כאמפ"ל (יותר מ-10%). מישרדי
אלפיסו שוכנים באותו בניין שבו
מצויים מישרדי בנק פיר גמייך-
וירטשפט לוכסמבורג, בבית
הנסיכות, ברי רהפוסה 17.

לדעת יורדי-דבר, מעיד שם החברה
על עיסוקה והוא, כנראה, צירוף
ראשי-היכרות של המילים האנגליות
לוכסמבורג פייננשיאל סרוויסס
(שירותי מימון לוכסמבורגיים).

אמפ"ל

חברת-השקעות שנוסדה באמצע
מלחמת-העולם השנייה, בשנת 1941,
עליי חברת-העובדים, כדי למשוך
משקיעים אמריקאיים להשקעות
בארץ-ישראל, ועל כך מעיד שמה,
שהוא ראשי-היכרות של המלים
אמריקה-פלסטיין. רוב מניות-ההצבעה
של אמפ"ל הן בידו בנק-הפועלים
ורוב המניות המזכות בחלוקת רווחים
הן בידו המשקיעים האמריקאיים.
מאז 1977, כאשר הגיע לוינסון
לניריוק כדי לעמוד בראש אמפ"ל,
צברה אמפ"ל תנופה רבה, במידה
ניכרת הודות להעברת נכסים מידי
בנק-הפועלים וחברות-הבנות שלה
בזיל-הוול.

מי שהיה מלך חיפה ושרה-העבודה
כממשלת המערך, יוסף אלמוגי. הוא
הקים, יחד עם יוסף ורדי, את חברת
טכנולוגיות, שהחזיקה בשמית
ממניות גרנית הכרמל השקעות,
החברה שרכשה את חברת הדלק
סנוול.
משחזר לאלמוגי כסף לתשלום
השתתפותו בגרנית, הפקיד בשטר
העברה פתוח את מחצית חלקו וחלק

אבניאון, איתן

אחר 28 חברי מועצת-המנהלים
של בנק-הפועלים, לשעבר מנהל
חברת-הביטוח הסנה, אחיו של מנהל
פעילות חו"ל של הבנק, חיים
ברגשטיין, הורח מן הבנק אחר שנתגלו
הלוואות המיליונים שנתן לחברת
יו"אס-איי, שבראשה עמד יעקב
לוינסון.

אחרי שעומת אבניאון, חסיד
לוינסון, עם תיק אחיו, כמה רקות לפני
כינסו ישיבת מועצת-המנהלים של
הבנק, שעמדה להצביע בהדחתו של
יור הנהלה, הנלחם בלוינסון, גיורא
גזית, לא הצביע אבניאון נגד גזית.

אברמוביץ, שוש

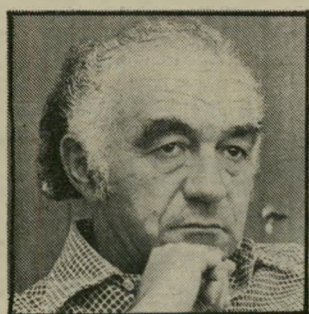
אשה שלא היתה ולא נבראה, אבל
בשמה השתמשו מחברי מיכתב אנונימי
(ראה מיסגרת גליה יקירתי!)
למפקחת על הבנקים, גליה מאור, כדי
להתריע על כוונת לוינסון להוציא את
אמפ"ל משליטת בנק-הפועלים, על-
ידי כינוס בעלי המניות שהיה אמור
להחליט על שינוי הרכב המניות של
אמפ"ל. רק התערבותה התקיפה של
המפקחת על הבנקים, שכאה בעיקבות
מיכתב זה, הצליחה לבטל את כינוס
האסיפה ובצוע המזימה.

אלמוגי, יורם

איש-עסקים חיפאי צעיר, בנו של

אארליך, שימחה

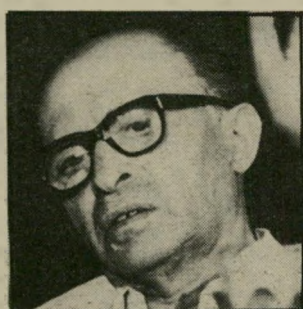
סגן ראש-הממשלה המנוח ושר
האוצר הראשון של הליכוד, שלפי

יורם בלומנטל
מעמד עדין

אס"א"ס

הרשות האמריקאית לגירור-ערך
ובורסה בוושינגטון, ראשי-היכרות של
המלים האנגליות סקורטיס (אגד)
אכסצנג קומישיון, המכונה, בפי
מיקצוענים, לשם הקיצור, סא"ק.

ראשי-ממשלה בגין
אסיר-תודה

הרשות הוקמה על-ידי הנשיא פרנקלין
רוזוולט, שעלה לנשיאות אחרי
התמוטטות הבורסה של 1929, כאשר
היה ברור כי העדר רשות מפקחת
מרכזית איפשרה את ההפקרות
בהנפקות, הרצת המניות, ניגודי
האינטרסים של מנהלי החברות, שהיו
מגורמי ההתמוטטות הגדולה.

את החוק להקמת הרשות ניסח
המישפטן הגירוריקי רוזמן, שמישרדו
(רוזמן, קולין, פריינד, לויס וכהן)
נתבקש בימים אלה, על-ידי מועצת
המנהלים של אמפ"ל, לחקור, כחוקרים
חיצוניים, בכל ההשלכות וההסתע-
פויות של פרשת לוינסון.
עיסוק היסוד של 2000 עובדי
הרשות הוא, להגן על האינטרסים של
ציבור המשקיעים מפני נוהגים פסולים
בשוקי ניירות-הערך והכספים.
הרשות, כנראה, כבר חוקרת את פרשת
אמפ"ל חקירה סודית. אחת ההוכחות
לכך היא שכאשר, עוד לפני כשנה,
ביקש חוקר ישראלי לעיין בתיק
אמפ"ל במישרי הרשות בוושינגטון,
הופיעו על מסוף מחשב ארכיב הרשות

הבנק שצנע עם אמפ"ל

חודשי-חורשיים, רווח של כרבע מיליון דולר.
עד כאן שמועות. אולם לו יכלו הברוקרים לעיין
בדוח ועדת-החקירה הפנימית והסודית של
רשמני-סיון, היו מגלים עובדה מדהימה: בעיסקה אחת,
בראשית מארס 1983, רכש בנק המזרחי מניות
אמפ"ל בשווי כולל של שני מיליון דולר.
כאשר מדובר בסדר-גדול כאלה — גם
בארצות-הברית אלה הם סכומים של ממש — ככל
הנראה בקרוב יסאלו הממתים על כך, מטעם החוק
בארצות-הברית, כמה שאלות:

- האם הפעילות של בנק המזרחי במניות
אמפ"ל צעשה למטרות השקעה וסחר סבירים, או
שמה עצם הפעילות תרמה לעלייה החריפה של מחירי
מניות אלה?
- ובשתי האפשרויות גם יחד, האם נרכשו המניות
על-סמך מידע פנימי או על-סמך עצתו של איש
אמפ"ל?
- ולבסוף, כמובן, האם נרכשו מניות אמפ"ל עבור
בנק המזרחי או עבור לקוח שלה?

א ופנהיימר, בר, האחים להמן, לייב, שטרן, קון,
קריגר, רוטשילד — אלה רק אחדים מן השמות
המקסימים את מישרדי הברוקרים הגדולים בשוק ההון
האמריקאי. אין הם מסתירים את מוצאם היהודי וגם אין
הם מסתירים את התעניינותם בכל הנוגע לישראל
והמתארע בשוק ניירות-הערך של ניריוק.
זה שנה ויותר שכן ברוקרים אלה רוחשות שמועות
על עסקות מעניינות שביצע בנק המזרחי המאוחד
בנייריוק. אחד מפקדי הבנק גילה, לתומו, שבמרוצת
שנת 1982, למשל, רכש הבנק יותר מ-300 אלף מניות
אמפ"ל, אך מכר אותן עוד לפני שיצאה אותה שנה.
כמות נוספת של מניות, יותר מ-200 אלף, חלפה דרך
בנק המזרחי במהירות הבזק בימים האחרונים ממש
של שנת 1982 והיה זה כמועד שבנק-הפועלים נאלץ
לרכוש 220 אלף מניות אמפ"ל, במחיר ארבעה דולר
המנייה, כדי לא לאבד את השליטה באמפ"ל.
שני מיליון בעיסקה אחת. הפעילות של בנק
המזרחי במניות אמפ"ל נמשכה גם בתחילת 1983.
בחדש פברואר בוצעו, על-ידי הבנק, כמעט מדי יום
ביזום, עסקות בסכומים קטנים יחסית אומנם, אבל גם
עסקות אלה הגיבו בעת מכירתן, אחרי המתנה של

בקשתו הוכן המיטמך הנקרא דוח
אארליך, והוא קצה הקרחון של פרשת
לוינסון, כשהדגש בדוח הוא על
דילדול בנק-הפועלים מנכסיו ועל
מכירת מניות לגורמים זרים כבנק פיר
גמייך-וירטשפט הגרמני.
כאשר הביא ארליך את הדוח לידידו
הטוב, ראשי-ממשלה של אותם ימים,
מנחם בגין, הורה לו בגין לגנוז את
הדוח, כהתחשב בעושה שהגיש לוינסון
בחילוך תנועת החירות מחרפת החובות
של קרן תל-חי ובקובעו: "הוא
(לוינסון) נהג בנו בג'נטלמניות!"

בגין, מנחם

ראשי-ממשלה לשעבר, שסבל
נפשות קשות מביזמות קרן תל-חי,
קרן המימון של תנועתו, אשר נטלה
כספים מאנשים קטנים ולא יכלה
לעמוד בהתחייבויותיה. בגין היה
אסיר-תודה ללוינסון, שכנראה חילץ
את הקרן מצרותיה על-ידי נכיון
שטרותיה וסרי-הערך כסניפי בנק
הפועלים או החברות-הבנות שלה
בחו"ל.
כאשר מסר לו ירדו, סגן ראש
הממשלה שימחה ארליך, את עיקרי
מימצאי דוח ארליך, ביקש בגין להניח